

1. Læg al din arbejdstid på din arbejdsplads

I Lov 409 står der: "Arbejdsdage medregnes med tiden mellem mødetidspunktet og det tidspunkt, hvor den ansatte kan forlade arbejdsstedet."

Ifølge Lov 409 har du både ret og pligt til at lægge al din arbejdstid på arbejdspladsen.

Frederiksberg Kommune har udmeldt, at alle lærere og børnehaveklasseledere skal være tilstede på arbejdspladsen i gennemsnitligt min. 35 timer pr. uge, lagt på mellem 210-215 dage. Det betyder en gennemsnitlig arbejdsuge på mellem 39 og 40 timer, afhængig af antallet af årlige arbejdsdage.

DLF og FLF anbefaler, at du lægger al din arbejdstid på arbejdspladsen.

Med Lov 409 har du ikke længere ret til at få opgjort din arbejdstid. Derfor er retten til at lægge al arbejdstid på arbejdspladsen dit eneste værn mod gratis overarbejde. Det gælder også samarbejde med forældre, forberedelse og efterbehandling af din egen undervisning osv.

Fremover får du desuden et krone-tillæg, hvis din arbejdstid lægges efter kl. 17.00 på hverdage eller i weekender og på helligdage. Hvis du fx arbejder hjemme, hvor din arbejdstid som udgangspunkt ikke opgøres, er risikoen for at arbejde gratis og for meget samt at miste tillæg overhængende.

2. Pas på dig selv og dine kolleger - brug dine tillidsrepræsentanter

Såfremt du eller andre ansatte på skolen ønsker at placere arbejdstiden udenfor arbejdspladsen, skal en sådan aftale indgås mellem Frederiksberg Lærere og skolens ledelse. **Såfremt du indgår individuelle aftaler med din ledelse, vil FLF ikke kunne sikre dig mod egenbetalt overarbejde.** Indgåelse af aftaler udenom din tillidsrepræsentant kan desuden få konsekvenser for lærere og børnehaveklasselederes mulighed for fremtidigt at indgå kollektive arbejdstidsaftaler. Har du ideer, som kan medvirke til et bedre arbejdsliv for dig og dine kolleger, kontakt da din tillidsrepræsentant eller arbejdsmiljørepræsentant eller brug folderen "En sund og sikker arbejdsplads – sådan!".

3. Få plads til sammenhæng mellem tid og opgaver

Det er en ledelsesopgave at sikre, at der er sammenhæng mellem de givne opgaver, og den tid, der er til rådighed.

I Lov 409 står der: "Hvis der i løbet af normperioden opstår behov for at ændre væsentligt på indhold eller omfang af de arbejdsopgaver, der fremgår af opgaveoversigten, **drøftes dette snarest muligt mellem ledelsen og de ansatte**, herunder drøftes eventuelle konsekvenser af ændringer."

Men lederne har travlt – og de kender måske ikke dit opgaveomfang i detaljer. Derfor: Gå til din tillidsrepræsentant, så I sammen kan gå til din leder, hvis du forudser overarbejde som følge af din nuværende opgaveoversigt.

Frederiksberg Lærere har udarbejdet et registreringskema, hvor du kan indtaste dine arbejdsopgaver, uge for uge. Brug skemaet til at registrere din arbejdstid for at sikre, at du ikke arbejder for meget.

Find skemaet "En sund og sikker arbejdsuge – sådan!" på fkf.dk eller scan barcoden.

4. Tal med din leder om dit arbejdsmiljø og din arbejdstid - gerne ofte

Nye udfordringer – fx folkeskolereform og øget inklusion - betyder nye krav til dig.

Arbejdsmiljøloven siger: "Arbejdet skal i alle led planlægges og tilrettelægges således, at det kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt."

Din ledelse er altså ansvarlig for og forpligtet til at sikre et godt arbejdsmiljø. **Et godt arbejdsmiljø forudsætter bla at den enkelte lærer/børnehaveklasseleder har rammerne og mulighederne for at kunne opfylde de forventede krav.**

Dine individuelle behov skal du drøfte med din leder. Mangler du fx efteruddannelse eller tid/støtte/vejledning til opgaver af faglig eller pædagogisk karakter (fx inklusion), kontakt din tillidsrepræsentant eller din arbejdsmiljørepræsentant og gå sammen til din leder.

5. Prioritér forberedelsen til din undervisning højst

Frederiksberg Kommune har besluttet, at lærere og børnehaveklasseledere fra 1. august 2014 gennemsnitligt skal undervise 2,6 lektion mere pr. uge. Mere undervisning betyder mindre tid til andre opgaver, fx teamsamarbejde eller administrative opgaver.

Da lærernes årlige arbejdstid er den samme også under Lov 409, betyder merundervisningen at andre opgaver må prioriteres anderledes.

I Frederiksberg Kommunes brev til lærerne af d. 16. december 2013 står der: "Al undervisning, understøttende undervisning og øvrige læringsaktiviteter planlægges ud fra konkrete læringsmål for den enkelte elev og for fællesskabet" og "Børn lærer forskelligt. Derfor organiseres undervisningen, så den tager mest muligt hensyn til forskellighederne."

FLF anbefaler, at du altid sikrer, at der er tid til forberedelsen til den enkelte undervisningstime. Brug registreringskemaet til at fastlægge tid til din individuelle forberedelse.

Find skemaet "En sund og sikker arbejdsuge – sådan!" på fkf.dk eller scan barcoden på bagsiden af denne folder. Har du ikke den fornødne tid, kontakt da din tillidsrepræsentant eller arbejdsmiljørepræsentant – og gå sammen til din leder.

6. Har du for travlt - gå til din leder

Lov 409 siger: "Skoleledelsen er løbende opmærksom på lærernes præsterede arbejdstid og drøfter eventuelle justeringer af opgaver/prioriteringer med den enkelte lærer efter behov."

Har du for travlt til at kunne varetage dine opgaver og belaster det dit arbejdsmiljø - eller forudser du en sådan situation - kontakt da øjeblikkeligt din tillidsrepræsentant eller arbejdsmiljørepræsentant.

7. Hold fri om aftenen og i weekenderne

Arbejdsgivernes krav til OK13 var "normalisering" af lærerarbejdet, bla kravet om fuld tilstedeværelse. Det krav har Frederiksberg Kommune med Lov 409 til fulde fået opfyldt.

I Frederiksberg Kommunes lærerbrev står der: "Opgaverne placeres så vidt muligt samlet. **Opgaverne placeres fortrinsvis på hverdage i tidsrummet 7.45-17**, undtaget ekskursioner, lejrskoler, skolearrangementer mv."

Såfremt din arbejdsgiver stiller krav om aften- eller weekendarbejde, skal der ydes krone-tillæg for dette. Din arbejdsdag skal være sammenhængende. Såfremt du pålægges mellemtimer, skal ydes kompensation for dette.

8. Stil krav til de fysiske rammer på din arbejdsplads

Lov 409 ophæver alle gældende kutymerer, herunder kutyten om at læreren stiller sin egen hjemmearbejdsplads (herunder telefoni, printere mv.) til rådighed for sit arbejde.

Øget tilstedeværelse stiller krav om bedre og langt flere arbejdspladser til lærere og børnehaveklasseledere på skolerne. At sikre at arbejdspladserne lever op til bestemmelserne, er et ansvar for skolens ledelse. Da de frederiksbergske skoler allerede nu har store kapacitetsproblemer, kan der være risiko for at lærerarbejdspladserne ikke er effektive.

Arbejds miljøloven siger: "Arbejdsrummet skal være forsvarligt indrettet under hensyn til arbejdsprocesserne, der foregår i arbejdsrummet."

Det betyder blandt andet, at **ledelsen skal sikre mulighed for, at din arbejds-/kontorplads er indrettet, så du kan arbejde såvel individuelt som i teams** og med andre samarbejdsparter, at du har uhindret adgang til dine materialer, at netværk og anden it-logistik fungerer effektivt osv. Er du i tvivl om, om din arbejdsplads lever op til Arbejds miljølovgivningen, læs og benyt folderen "En sund og sikker arbejdsplads – sådan!".

9. Hold pauser i løbet af dagen – det forebygger stress og nedslidning

Alle lønmodtagere har ret til at holde pauser.

Arbejdstilsynet pointerer: "En lønmodtager med en daglig arbejdstid på mere end 6 timer har ret til en pause af et sådant omfang, at pausens formål tilgodeses. Pausen lægges efter de for arbejdsstedet normale regler for lægning af arbejdstiden."

I Lov 409 er det desuden præciseret at pausen betales af arbejdsgiveren og indregnes som en del af arbejdstiden: "... hvis de varer mindre end 1/2 time og den ansatte står til rådighed for arbejdsgiveren og ikke må forlade arbejdsstedet." Har du ikke mulighed for at holde de nødvendige pauser, kontakt da din arbejds miljørepræsentant.

10. Brug dit MED-udvalg, når dit arbejdsliv forandres

Forandringer som påvirker din arbejdsdag skal drøftes i skolens MED-udvalg, hvori skolens arbejds miljøgruppe indgår.

I Frederiksberg Kommunes MED-aftale står der bla: "**Arbejds miljøgruppens opgaver er blandt andet at kontrollere at arbejdsforholdene er arbejds miljømæssigt fuldt forsvarlige.**"

I MED-udvalget sidder repræsentanter fra både ledelse og medarbejderside. Hjælp MED-udvalget på din arbejdsplads ved løbende at orientere dem om forandringer som påvirker dig. Kom gerne med bud på forbedringer til dit arbejdsmiljø.

Frederiksberg Lærereforening
Frydendalsvej 24
1809 Frederiksberg C
Telefon: +45 3329 7811
E-mail: 012@dlf.org

10 BUD TIL AT UNDGÅ PÅBUD

Scan koden og find skemaet:
"Sådan ser min arbejdsuge ud"
eller gå på www.fkf.dk

"En sund og sikker arbejdstid – sådan!"

1. Læg al din arbejdstid på din arbejdsplads
2. Pas på dig selv og dine kolleger – brug dine tillidsrepræsentanter
3. Få plads til sammenhæng mellem tid og opgaver
4. Tal med din leder om dit arbejdsmiljø og din arbejdstid – gerne ofte
5. Prioritér forberedelsen til din undervisning højt
6. Har du for travlt – gå til din leder
7. Hold fri om aftenen og i weekenderne
8. Stil krav til de fysiske rammer på din arbejdsplads
9. Hold pauser i løbet af dagen – det forebygger stress og nedslidning
10. Brug dit MED-udvalg, når dit arbejdsliv forandres

KONTAKT
FREDERIKSBERG
LÆRERFORENING
HVIS DU HAR
SPØRGSMÅL ELLER
KOMMENTARER.